deras det att alla besprutningar alltid utförs på natten.

Särskilt skadliga för pollinerare är växtskyddsmedel vars produktbeskrivning innehåller anteckningen ”För bin och humlor skadligt växtskyddsmedel”. De här är i huvudsak skadegörarbekämpningsmedel. De här preparaten får inte användas för behandling av blommande växtbestånd, och användning av dem är tillåtet endast efter biets flygningstid mellan kl. 21 och 06, allra helst först efter kl. 23 på kvällen. Användning närmare än 60 meter från bikupor är förbjudet utan biodlarens tillstånd.

Skadegörarbekämpningsmedel är skadligast för pollinerare, men beakta också att alla växtskyddsmedel, särskilt vid direkt kontakt, är i viss mån skadliga för pollinerare. Växtskyddsmedlen kan störa pollinerarnas orientering i omgivningen och pollineringsbeteendet samt försvaga deras motståndskraft. Ogräsbekämpningsmedel kan minska utbudet av näringsväxter för pollinerare.

Även betningsmedel kan vara skadliga

Även betningsmedel avsedda för bekämpning av skadegörare kan vara skadliga för pollinerare trots att preparaten används i stängda utrymmen och det är utsädet som behandlas. Betningsmedel kan systemiskt transporteras från behandlat utsäde ända till växtens pollen. Därför är exempelvis verksamma substanser med neonikotinoider förbjudna bl.a. för betning av oljeväxtutsäde.

Ingen art kan vara framgångsrik utan att livsmiljön erbjuder förutsättningar för artens hela livscykel. Alla nyttoinsekter behöver lämplig näring, möjlighet att kunna föröka sig och andra artspecifika resurser såsom bomaterial och övervintringsställen.

Växtskyddsmedel ska aldrig användas i närheten av bikupor utan biodlarens tillstånd.

Markens odlingsskick – nyckeln till säkrare skördar och hållbar odling

Kati Berninger och Petra Egilmez, Tyrsky-Konsultointi Oy
Anne Antman och Elisa Vainio, Baltic Sea Action Group (BSAG)

Markens odlingsskick, även kallat markhälsan, är en av de viktigaste jordbruksresurserna. Åkerjordar i gott skick tål extrema väderförhållanden som t.ex. torka eller störtregn bättre. Risken för att näringsämnen ska läcka ut till sjöar och vattendrag och därifrån ta sig ut i Östersjön är också mindre.

Ett gott odlingsskick garanterar dessutom att marken innehåller organismer av många olika slag vilket i sin tur ökar motståndskraften mot växtsjukdomar och skadeinsekter. God markvård kan öka skördesäkerheten, något som är positivt både för jordbrukarnas ekonomi och för Finlands livsmedelsförsörjning.

Baltic Sea Action Group har gett ut publikationen **Markens odlingsskick – nyckeln till säkrare skördar och hållbar odling**, som sammanfattar hur god markhälsa gynnar skördarna, åkrarna och miljön. Nedan följer ett utdrag om metoder för skötsel av markhälsan. Läs hela publikationen gratis på: www.bsag.fi/sv/materialen/markens-odlingsskick.

Översikt av metoderna för skötsel av markhälsan

Med hjälp av de olika metoderna för skötsel av markhälsan kan man påverka markens fysikaliska, kemiska och biologiska egenskaper. Rätta metoder som lämpar sig för förhållandena i åkern kan förbättra markstrukturen, näringsämnenas tillgänglighet och vattenhållningskapaciteten.

Berget på bild 1 (på följande uppslag) illustrerar hur det lönar sig att prioritera åtgärderna för skötseln av odlingsskicket. Man kliver uppför berget ett steg i sänder så att man först tar hand om de viktigaste grundläggande sakerna längst ner. Allt börjar med att åkerdräneringen är i skick. Följande steg är omsorg om markstrukturen: det gäller att undvika markpackning och att åtgärda den där den redan har uppstått. Det här har en väsentlig inverkan också på åkerns vattenhushållning. Steg nummer tre är att säkerställa balanserad gödsling och behovsanpassad kalkning.

De här grundläggande sakerna behandlas inte i det här avsnittet, men i fakta-